

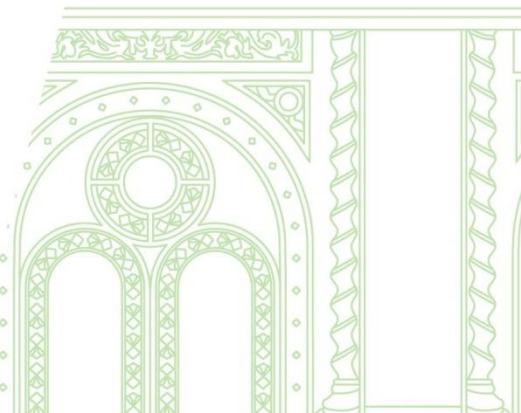
Національний
банк України

Щомісячні опитування підприємств України

Жовтень 2023 року

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Випуск № 49
Департамент статистики та звітності

Головне

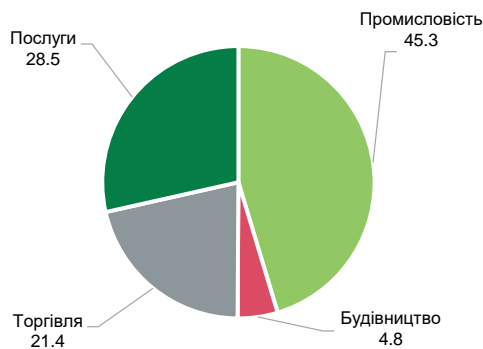
У жовтні бізнес стримано оцінив результати поточної діяльності своїх підприємств. Індекс очікувань ділової активності (ІОДА) знизився до 49.6 (у вересні – 50.1).

- Збереження значних безпекових ризиків, руйнування виробничих потужностей окремих підприємств, логістичні обмеження експортерів, звуження інвестиційного попиту, відновлення зростання цін на пальне, а також значний дефіцит кваліфікованих кадрів стримують економічну активність підприємств.
- Підприємства торгівлі залишаються найоптимістичнішими з-поміж інших ВЕД щодо результатів своєї діяльності завдяки сталому внутрішньому попиту, сповільненню інфляції та достатній пропозиції товарів. Очікується збільшення товарообороту та обсягу закупівлі товарів для продажу.
- Респонденти промисловості другий місяць поспіль не прогнозують змін своєї ділової активності, однак, позитивно налаштовані щодо обсягів виготовленої продукції, нових замовлень на продукцію, а також щодо запасів сировини та матеріалів.
- Унаслідок сезонного скорочення економічної активності будівельні підприємства в цілому негативно оцінили результати своєї діяльності, водночас зберегли позитивні оцінки щодо зростання закупівлі послуг підрядників. Натомість очікування підприємств сфери послуг тривалий час залишаються песимістичними.
- Більшість опитаних респондентів прогнозують зростання цін на власну продукцію та послуги на тлі здорожчання сировини та товарів постачальників.
- Погіршилися оцінки щодо зайнятості. Респонденти всіх ВЕД очікують скорочення загальної чисельності працівників на своїх підприємствах.

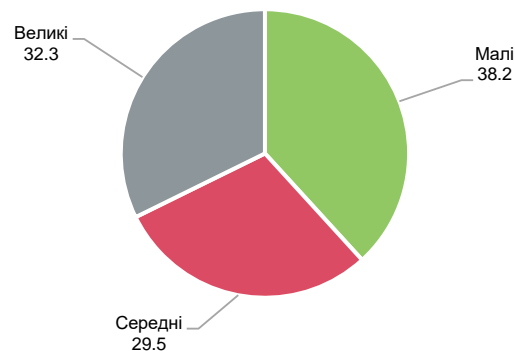
НБУ публікує результати щомісячного опитування в форматі «Відкриті дані». Інформація доступна за посиланням <https://bank.gov.ua/ua/open-data/api-dev>

Паспорт вибірки

Розподіл респондентів за секторами економіки, %

Розподіл респондентів за розміром підприємств, %

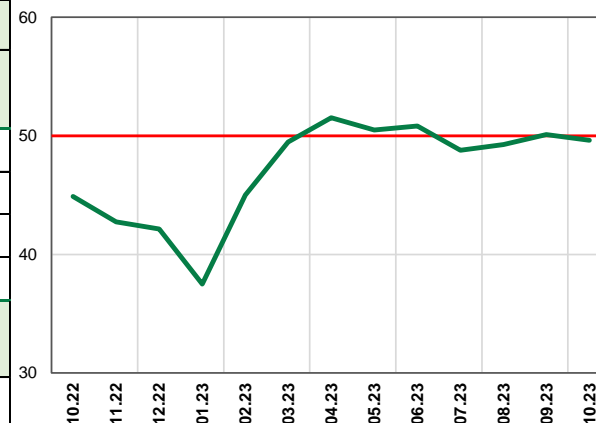
Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- Час проведення опитування: 05 – 24 жовтня 2023 року
- Опитано всього: 505 підприємств
- Горизонт опитування: зміна показників діяльності підприємств у жовтні порівняно з вереснем

Сектор	Вагова структура для розрахунку ІЮДА, %	Дифузійний індекс (секторальний)		
		Вересень 2023	Жовтень 2023	Зміна м/м
Промисловість	36.8	50.0	50.0	0.0
Будівництво	2.5	50.6	44.8	-5.7
Торівля	25.2	53.3	53.0	-0.3
Послуги	35.5	47.9	47.2	-0.8
Загалом	100.0	ІЮДА (в цілому по Україні)		
		50.1	49.6	-0.5

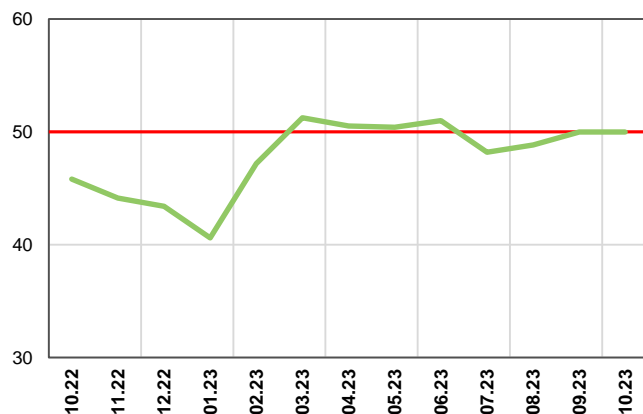
Індекс очікування ділової активності

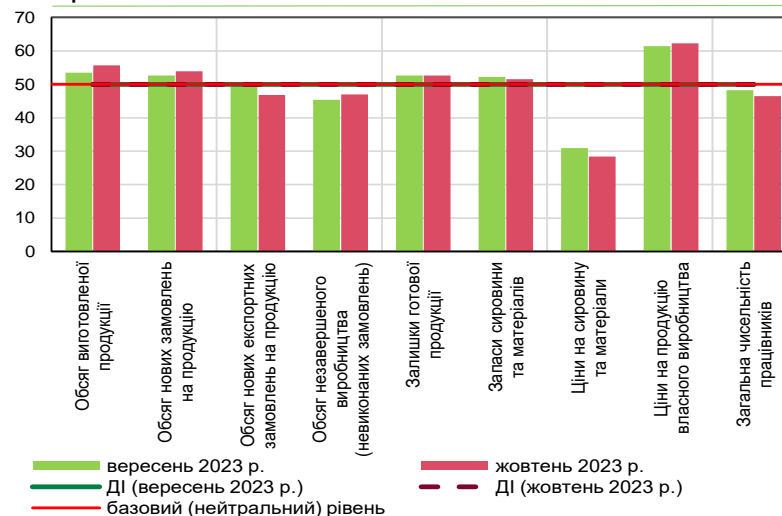
В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлень

Промисловість

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств промисловості

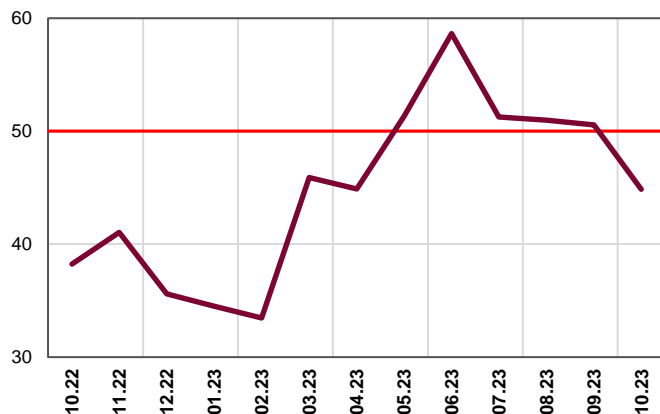
Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств промисловості

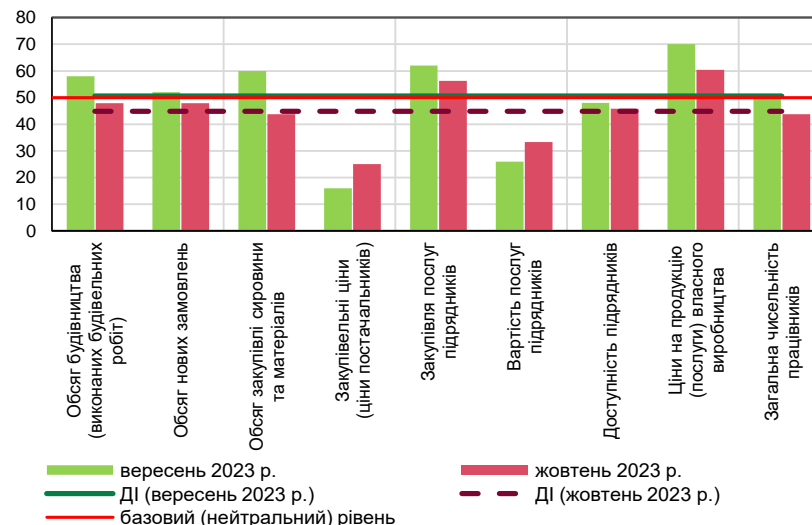
- Підприємства промисловості другий місяць поспіль не очікують змін результатів своєї діяльності, незважаючи на оптимізацію виробничих/логістичних ланцюгів та сповільнення інфляції, **ДІ сектору в жовтні не змінився і становить 50.0**.
- **Збереглися позитивні очікування щодо обсягів виготовленої продукції та обсягів нових замовлень на продукцію, а також щодо запасів сировини та матеріалів:** ДІ – 55.7, 53.9 і 51.5 відповідно (у вересні – 53.5, 52.6 і 52.2 відповідно). Натомість респонденти знову очікують зменшення обсягів нових експортних замовлень на продукцію: ДІ – 46.8 (у вересні – 50.0).
- Послабилися негативні оцінки щодо обсягів незавершеного виробництва (невиконаних замовлень): ДІ – 46.9 (у вересні – 45.4). Оцінки щодо залишків готової продукції залишаються песимістичними: ДІ – 52.6 (рівень попереднього місяця).
- Підприємства прогнозують подальше зростання цін на продукцію власного виробництва на тлі вищих очікувань щодо зростання цін на сировину та матеріали: ДІ – 62.2 і 28.4 відповідно (у вересні – 61.4 і 30.9).
- Посилились очікування щодо скорочення загальної чисельності працівників: ДІ – 46.5 (у вересні – 48.2).

Будівництво

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств будівництва

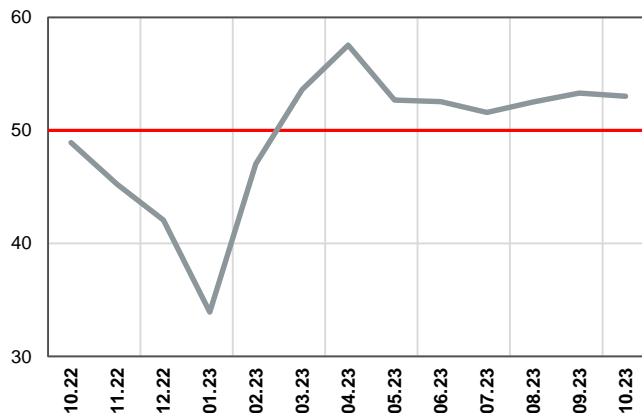
Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств будівництва

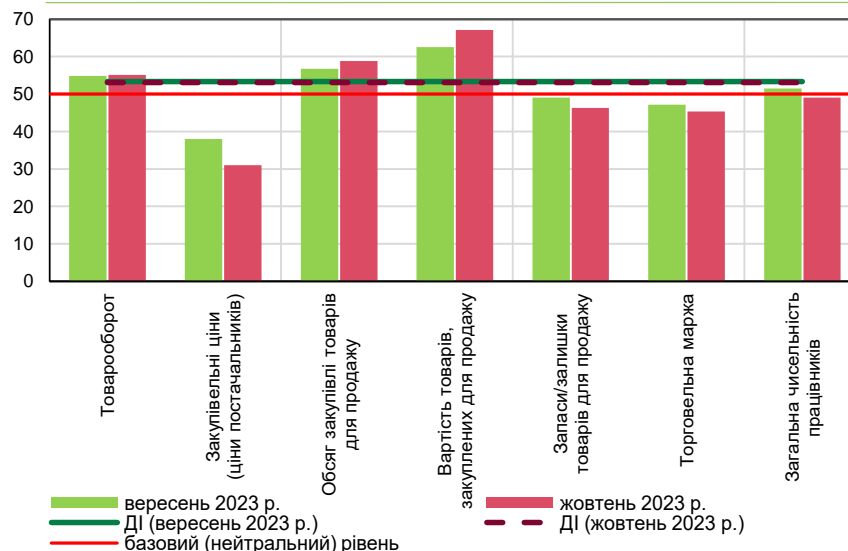
- Після п'яти місяців поспіль оптимістичних оцінок, у жовтні підприємства будівництва очікували погіршення результатів своєї діяльності внаслідок сезонного скорочення економічної активності, звуження інвестиційного попиту та браку кваліфікованих кадрів: **ДІ знизився до 44.8** (у вересні – 50.6).
- Респонденти вперше з травня поточного року очікували зменшення обсягу будівництва, нових замовлень, обсягу закупівлі сировини та матеріалів: ДІ – 47.9, 47.9 і 43.8 відповідно (у вересні – 58.0, 52.0 і 60.0).
- Послабилися позитивні очікування щодо зростання закупівлі послуг підрядників, а також вартості послуг підрядників ДІ – 56.3 і 33.3 (у вересні – 62.0 і 26.0).
- Будівельники прогнозують суттєве зниження темпів здорожчання як продукції (послуг) власного виробництва, так і закупівельних цін: ДІ – 60.4 і 25.0 відповідно (у вересні – 70.0 і 16.0).
- Посилилися песимістичні оцінки щодо доступності підрядників: ДІ – 45.8 (у вересні – 48.0).
- На відміну від попередніх чотирьох місяців, керівники будівельних підприємств очікують скорочення загальної чисельності працівників: ДІ – 43.8 (у вересні - 50.0).

Торгівля

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств торгівлі

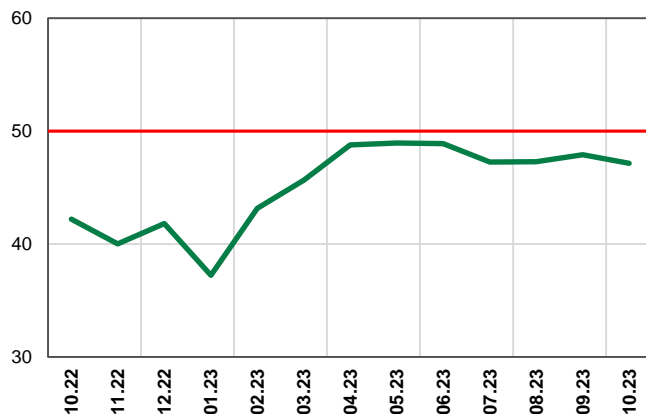
Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств торгівлі

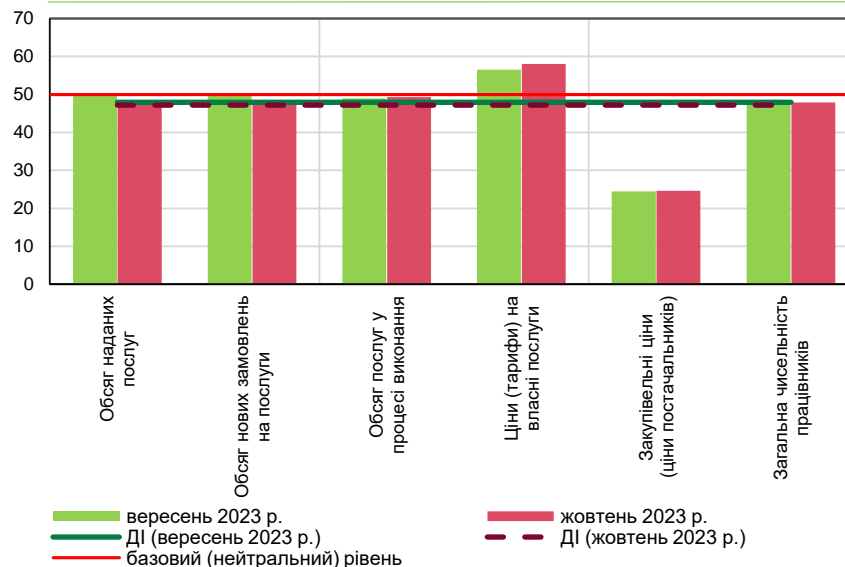
- Підприємства торгівлі залишаються найоптимістичнішими серед інших секторів економіки, позитивно оцінивши восьмий місяць поспіль свою ділову активність завдяки сталому внутрішньому попиту в умовах стабільного функціонування енергосистеми та достатній пропозиції товарів. У жовтні ДІ становив 53.0 (у вересні – 53.3).
- Очікувалося подальше збільшення обсягів товарообороту та обсягів закупівлі товарів для продажу: ДІ – 55.1 і 58.8 відповідно (у вересні – 54.8 і 56.7).
- Поліпилися оцінки щодо запасів/залишків товарів для продажу: ДІ – 46.3 (у вересні – 49.0).
- На тлі посилення прогнозів щодо здорожчання закупівельних цін, очікуються вищі темпи зростання вартості товарів, закуплених для продажу: ДІ – 31.0 і 67.1 відповідно (у вересні – 38.0 і 62.5).
- Респонденти налаштовані на подальше зменшення торговельної маржі: ДІ – 45.4 (у вересні – 47.1).
- Після трьох місяців позитивних очікувань, підприємства торгівлі песимістично налаштовані щодо загальної чисельності працівників: ДІ – 49.1 (у вересні – 51.4).

Послуги

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств сфери послуг

Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств сфери послуг

- Підприємства сфери послуг у жовтні вкотре негативно оцінили результати своєї діяльності, зважаючи на подальше здорожчання пального, проблеми з логістикою та слабкий попит: **ДІ становив 47.2** (у вересні – 47.9).
- Респонденти зберегли негативні очікування щодо обсягу нових замовлень, обсягів послуг у процесі виконання, а також, на відміну від попереднього місяця, очікують зменшення обсягу наданих послуг: ДІ – 47.9, 49.3 і 48.3 відповідно (у вересні – 49.7, 49.0 і 50.3).
- На тлі збереження темпів здорожчання закупівельних цін, респонденти очікують пришвидшення темпів зростання тарифів на власні послуги: ДІ – 24.7 і 58.0 (у вересні – 24.5 і 56.6).
- Очікування щодо загальної чисельності працівників залишаються песимістичними: ДІ – 47.9 (у вересні – 47.2).

Додатки

Дані опитування підприємств промисловості у жовтні 2023 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг виготовленої продукції	32	48	21
Обсяг нових замовлень на продукцію	27	55	19
Обсяг нових експортних замовлень на продукцію	17	60	23
Обсяг незавершеного виробництва (невиконаних замовлень)	13	69	19
Залишки готової продукції	18	58	24
Запаси сировини та матеріалів	23	57	20
Ціни на сировину та матеріали	45	52	2
Ціни на продукцію власного виробництва	27	70	3
Загальна чисельність працівників	8	77	15

Дані опитування підприємств будівництва у жовтні 2023 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг будівництва (виконаних будівельних робіт)	17	63	21
Обсяг нових замовлень	13	71	17
Обсяг закупівлі сировини та матеріалів	17	54	29
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	50	50	0
Закупівля послуг підрядників	25	63	13
Вартість послуг підрядників*	33	67	0
Доступність підрядників	4	83	13
Ціни на продукцію (послуги) власного виробництва	25	71	4
Загальна чисельність працівників	4	79	17

Дані опитування підприємств торгівлі у жовтні 2023 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Товарооборот	27	56	17
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	40	58	2
Обсяг закупівлі товарів для продажу	31	56	13
Вартість товарів, закуплених для продажу	44	47	9
Запаси / залишки товарів для продажу*	25	57	18
Торговельна маржа	8	74	18
Загальна чисельність працівників	6	87	7

Дані опитування підприємств сфери послуг у жовтні 2023 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг наданих послуг	16	65	19
Обсяг нових замовлень на послуги	16	64	20
Обсяг послуг у процесі виконання	17	65	18
Ціни (тарифи) на власні послуги	18	80	2
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	51	49	0
Загальна чисельність працівників	7	82	11

Основні терміни та поняття

- **Дифузійний індекс (ДІ)** – показник, розрахований як сума часток “позитивних” (зростання) відповідей та половини часток “нейтральних” (без змін) відповідей за формулою:

$$DI_j = (P \cdot 1) + (E \cdot 0.5) + (N \cdot 0),$$

де P – частка респондентів, що повідомляють про зростання (оптимістичні оцінки);

E – частка респондентів, що повідомляють про відсутність змін;

N – частка респондентів, що відзначають зниження (песимістичні оцінки).

За умови, що $P + E + N = 100$

- Значення індексу коливається від 0 до 100:

рівень 50.0 – відсутність змін порівняно з попереднім місяцем;

вище 50.0 – поліпшення або зростання порівняно з попереднім місяцем;

нижче 50.0 – погіршення або скорочення порівняно з попереднім місяцем.

Чим більше відхилення індексів від рівня 50.0, тим вища швидкість змін.

- Розрахунок ДІ показників “залишки готової продукції” та “ціни на сировину та матеріали” для промисловості, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “вартість послуг підрядників” для будівництва, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “запаси/залишки товарів для продажу” для торгівлі, “закупівельні ціни постачальників” для сфери послуг здійснено на основі інверсії відповідей: зростання – песимістична оцінка, зниження – оптимістична.
- **ІЮДА** – показник, середньозважений за частками секторів економіки у ваговій структурі.

Національний банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [Twitter](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)